

VALTIOVARAINVALIOKUNNAN MIETINTÖ 5/2003 vp

Lakialoite laiksi edustajanpalkkiosta annetun lain 1 §:n muuttamisesta

JOHDANTO

Vireilletulo

Eduskunta on 28 päivänä toukokuuta 2003 lähettänyt valtiovarainvaliokuntaan valmistelevasti käsiteltäväksi lakialoitteen edustajanpalkkiosta annetun lain 1 §:n muuttamisesta (LA 45/2003 vp — Timo Kalli /kesk ym.).

Lausunnot

Eduskunnan päätöksen mukaisesti perustuslakivaliokunta on antanut asiasta lausunnon (PeVL

2/2003 vp), joka on otettu tämän mietinnön liitteeksi.

Jaostovalmistelu

Asia on valmisteltu valtiovarainvaliokunnan hallinto- ja tarkastusjaostossa.

Asiantuntijat

Hallinto- ja tarkastusjaostossa on ollut kuultavana - hallintojohtaja Kari T. Ahonen, eduskunta.

LAKIALOITE

Lakialoitteessa ehdotetaan muutettavaksi edustajanpalkkiolain 1 §:n 1 momenttia siten, että edustajanpalkkioiden määrät vahvistaa eduskunnan palkkiotoimikunta. Nykyisen järjestelmän

mukaan kansliatoimikunta vahvistaa palkkiotoimikunnan ehdotuksen.

Ehdotettu laki on tarkoitettu tulemaan voimaan 15.6.2003.

VALIOKUNNAN KANNANOTOT

Perustelut

Edustajanpalkkiolakia muutettiin edellisen keran kolme vuotta sitten. Kansanedustajan palkkion vahvistaminen eduskunnan ulkopuolisen palkkiotoimikunnan ehdotuksesta annettiin kansliatoimikunnalle. Valtiovarainvaliokunta totesi lakialoitteesta antamassaan mietinnössä VaVM 9/2000 vp tulevassa järjestelmässä päästävän eroon siitä epäkohdasta, että eduskunta

itse päättää omista palkkioistaan. Tarkoitus oli, että nimettävä eduskunnan ulkopuolinen palkkiotoimikunta itsenäisesti tekisi ehdotuksensa edustajanpalkkioiden määrästä. Tämän ehdotuksen kansliatoimikunta voisi ainoastaan hyväksyä tai hylätä.

Kuten tämänkertaisen lakialoitteen perusteluista ilmenee, tosiasiallisesti edustajanpalkkiolain muutokselle palkkausjärjestelmän osalta

asetetut tavoitteet ovat toteutuneet. Järjestelmän edelleen selkiyttämiseksi on kuitenkin tarkoituksenmukaista, että kansliatoimikunnan osuus päätöksenteosta poistetaan ja palkkiotoimikunnalle annetaan muodollisestikin lopullinen päätösvalta asiassa.

Nyt ehdotetun järjestelmän mukaan eduskunnan palkkiotoimikunta valmistelisi edustajanpalkkioiden määrää koskevan ehdotuksen ja päättäisi edustajanpalkkioista lopullisesti vahvistamalla edustajanpalkkioiden kulloisetkin määrät. Perustuslakivaliokunnan mukaan myöskään perustuslaista ei ole johdettavissa vaatimusta, jonka mukaan lopullisen palkkiopäätöksen tekemisen tulisi kuulua eduskunnalle tai kansanedustajista koostuvalle eduskunnan toimielimelle. Ehdotettu järjestelmä ei perustuslakivaliokunnan lausunnon mukaan olisi myöskään ristiriidassa kansanedustajien riippumattomuusvaatimuksen kanssa.

Valtiovarainvaliokunta pitää muutosta asianmukaisena ja puoltaa lakiehdotuksen hyväksymistä.

Valiokunta täsmensi edustajanpalkkiolain 1 §:n 1 momenttia vuonna 2000 siten, että kansanedustajat ja eduskunnan virkamiehet eivät

voi olla palkkiotoimikunnan jäsenenä. Tätä linjaa on edelleen pidettävä kestäväenä. Sen sijaan tarkoituksenmukaista olisi, että palkkiotoimikunnalla olisi käytettävissään myös työmarkkina-asioiden tietämystä.

Valtiovarainvaliokunta ehdottaa lakialoitteesta poiketen ehdotetun lain voimaantulosäännyksen jättämistä avoimeksi.

Säättämisjärjestys

Perustuslakivaliokunta on lausunnossaan katsonut, että lakiehdotus voidaan käsitellä tavallisen lain säättämisjärjestyksessä.

Päätösehdotus

Edellä esitetyn perusteella valtiovarainvaliokunta ehdottaa,

että lakiehdotus hyväksytään muutoin lakialoitteen mukaisena, paitsi voimaantulosäännös näin kuuluvana:

Tämä laki tulee voimaan (poist.) päivänä (poist.) kuuta 2003.

Helsingissä 6 päivänä kesäkuuta 2003

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

vpj. Matti Ahde /sd

jäs. Eva Biaudet /r

Jyri Häkämies /kok

Markku Koski /kesk

Jari Koskinen /kok

Pekka Kuosmanen /kok

Maija-Liisa Lindqvist /kesk

Mika Lintilä /kesk

Pekka Nousiainen /kesk

Pirkko Peltomo /sd

Iivo Polvi /vas

Virpa Puisto /sd

Matti Saarinen /sd

Kimmo Sasi /kok

Anni Sinnemäki /vihr

Irja Tulonen /kok

vjäs. Mikko Kuoppa /vas.

Valiokunnan sihteerinä jaostokäsittelyssä on toiminut

valiokuntaneuvos Alpo Rivinoja.